

АРЕШТ ПРИЯТЕЛЯ НЯНЬКИ ПРОПАВШОЇ ДИТИНИ

ПРОКУРАТОРІЯ НЕ ДУМАЄ НАКЛАДАТИ З ВИКРАДАЧАМИ.

ГОПБЕЛ (Нью Джерзі). — Дитина Ліндберґа не знайдено. Пошукування її поширюють шораздалі. В суботу має відбутися велика конференція вищих федеральних і ріжних стейтів у канцелярії ньюджерського губернатора.

Ліндберґ в своїх публичних заявах до викрадачів старіється вивести їх, що вони хочуть дистанції від них якусь відстань та що не думають їх переслідувати судово, як тільки дитина буде їх повернена. Однак державний прокуратор заявляє, що він не думає накладати з викрадачами, але буде старіється їх покарати.

Тимчасом поліція арештувала як підозрілого на викрадення дитини Генрі Джансона, послучача на яхті Томаса Ламовта та приятеля Беті Гов, няньки викраденої дитини. Арештовано його в Гартфорд, в стейті Коннектикут, звідки налаго один з листів до Ліндберґів. Письмо на цьому листі подібно до письма в першому листі, що був наданий у Ньюарку. Дотогочасна поліція знайшла в авті Джансона фляшину від молока. Джансон признався, що він «ходив» з нянькою Гов три роки. Поліція задержала його в арешті, бо він не міг її дати належного винясення про місце свого перебування від часу, як дитина пропала.

ВІРДЖІНІА ПЕРШИМ СТЕЙТОМ, ШО РАТИФІКУЄ 20-ТУ ПОПРАВКУ ДО КОНСТИТУЦІЇ.

РИЧМОНД (Вірджинія). — Стейтова легіслатура ратифікувала нині 52 голосами проти 12 так звану двадцятку поправку до федеральної конституції. Як відомо, ця поправка касує так званий конгрес «бромних чашок», себто засідання конгресу, в яким беруть участь перепавши в останніх виборах конгресмени.

Вірджинська легіслатура потвердила поправку, яка ще федеральний уряд повідомив її про ухвалення проекту поправки в конгресі. З того приводу дехто й сумнівався, як ухвала вірджинської легіслатури буде законом, але сенатор Норіс, що дав проект на зміну конституції, впевняє, що правого повідомлення не треба доконче.

НОВИЙ ПОДАТКОВИЙ ЗАКОН УЖЕ МАЙЖЕ ГОТОВИЙ.

ВАШИНГТОН. — Комітет палати послів уже виготовив остаточний нарис нового податкового закону. Цей проект заводить податок від продажів у висоті 2 і чверть проценту. Противники проекту приготували проекти завітую опозицію в повній палаті.

КРИТИКУЮТЬ АДМІНІСТРАЦІЮ ГУВЕРА.

ВАШИНГТОН. — З 3-гого дня закінчення третього року президенту Гувера вивязалася в сенаті конгресу широка й гаряча дискусія. Демократичні сенатори виступали з гострою критикою адміністрації Сенатор Гарісон говорив, що кампанія підшептів скінчиться плачем. Адміністрацію боронив сенатор Фес, кажучи, що напади на Гувера поможуть йому.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСУНЕННЯ СЕНАТОРА.

ВАШИНГТОН. — Сенатський верифікаційний комітет постановив домогтися усунення з конгресу сенатора Джана Бенгедда, демократа з Алабами. Бенгедд вийшов підчас виборів у 1930 році, поборовши відомого Гелфіна. Тепер республіканські члени комітету кажуть, що Бенгедда вибрано при допомозі виборчих надужит.

ЗГОРІЛА РОДИНА З 6 ОСІБ.

НЬЮ ЙОРК. — Судяи прийшли радлом виста, що в оселі Міжнародного Товариства Френфелд, пожежники при спалінні рік Нортвуд в Фемінгтон, на Лабелорді, погорів один з домів оселі, а в пожежці знайшли смерть 6 осіб родичів Бестів, а саме мати і п'ять дітей. Пожежа сколихнула підчас такої сильної вогни, що деревляна будівля згоріла до тла за 15 хвилин. Батько родини й найстаріший син вийшли були з дому збирати звірять, зловлені в каньки.

СМЕРТЬ ВІДОМОГО НАЧАЛЬНИКА ІНДІЙ.

БИЛІНГЗ (Монтана). — В індіанській резервації помер широко відомий Пленті Куз, провідник індіанського племені Воронів. При смерті мав 85 літ. Став він провідником свого племені на основі воєнних подвигів. Відомий був з оборони прав індіанців перед білими Американцями. Був першим індіанцем зі свого племені, що займався фермерством.

ФАБРИКА ФАЛЬШИВИХ ДИПЛОМІВ У ЧЕРНІВЦІХ.

Сігурна арештувала 26-літнього Леопольда Гольцштрегера та 24-літнього Вілгельма Марквенча, що заміняли фабрикацією ріжного роду дипломів. І так, свідочило малої матури коштувало 3 до 4,000 левів, а великої матури 6 до 10,000 левів. Між власниками фальшивих документів і одиницями, що «потребували» малої матури для авансу. Обидва «фабриканти» замінялися гогово фальшивими старими свідочило. Один спільник Гольцштрегера ходив до червоношкільного університету. Тепер служить при війську і його арештували.

БОЛЬШЕВИЦЬКА СВОБОДА СЛОВА.

Молодого радянського історика, проф. Саушнього, що написав критичну статтю про політику большевицької партії, усунули не тільки з його статистики, але й з партії. Преса закинула йому, що хотів здійснювати Леніна й теперішніх партійних провідників та сфальшувати большевицьку історію.

ВИДАЛИ — НЕ ВИДАЛИ.

Досення польської преси, буцімто Чехословацька видала польським властям арештованих у Чехословаччині Українців, до нині не потверджуються.

Разом з тим польські газети зазначають, що вони не є об'єктами за збістю Голуцького та що обвиники Голуцького вже давно арештовані і сидять в дрогобицькій тюрмі.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СКЛАД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Радянський Союз замешкує 148 народів, як говорять 147 ріжними мовами. Лише 5 народів Радянського Союзу мають більше як 2 проценти цього населення. На першому місці стоїть Росія, яких у радянську статистику з 1926 р. нараховує 57 проц. Зараз по них лають Українці, що творять 21 проц. населення. Опісля слідують Білоруси, Казаки й Узбеки. Ці п'ять народів творять 84% населення Радянського Союзу. Більш як один мільон душ нараховують Татарини, Вірмени, Азербейджанці, Турки, Жиди, Німці, Чуваші, Молдавці. Всі ці народи, в числі понад 150 тисяч, творять разом усього 7 і пів проц. населення.

ВКРАДИ НЕВІЩИКА.

В містечку Тарновізі (понад Сялесті) є православний священик, о. Дубовицький, священик до цього селя на дисциплінарну. Недавно тамошній о. Дубовицький індуїст. Помер один білорус. Усього жінка пішла до о. Дубовицького, щоб похоронити тіло. Ней по довгому торгак аговлявся похоронити за 8 золотих (нім. золотий лев). Коли тіло несли коло церкви, вони вперлися вступити до неї, бо на похороні було багато людей. Та козона Дубовицький не погодився і сказав, що як дадуть 50 золотих, то піде звідси людей та йдемо. Люди вважали, що це жартує, але він і справді пішов з ними. Люди вважали, що це жартує, але він і справді пішов з ними. Люди вважали, що це жартує, але він і справді пішов з ними.

АРЕШТУВАЛИ ДИРЕКТОРА БАНКУ.

Скарбовою палатою викрило, що у Львові продавали неостепілювані промеси, які не мали банкового покриття. Скарбовою дирекції апала теж на слід негалеґальної грошевої ласерії, яку вів Дисконтові Спудзальний Банк при вулиці Академічній 14. Банк цей винуватим нестепілюваних промесів документи по 3 зол. Кожна промеса на 100 чисел 4-процентної державної допоровної позички. Тих об'єктів банк взагалі не мав. Наслідком цієї маніпуляції скарб потерпів значні шкоди. Проти директора того банку, Ріхтера, почали карне скарбове слідство. Тимчасом Ріхтер закінчував банк. Ріхтера арештували.

ДО ЧОГО ДОХОДИТЬ ХУЛІГАНСТВО.

Дня 19-го січня дався аматорський гурток при читальні «Провітні» в Сокричцях, по вул. Самбір, виставу, в якій між іншими грали сілкова лівинка Анна Юзвек. Це не подобалося якимсь типам, котрі як можуть, так намагаються відшарпати наших людей від читальні. Між іншим той свідомий дівчинка налягла нафти до керниці, а в часі театральної вистави вибила вікна в її каті.

ГАРНИЙ ПРИКЛАД.

«Міщанський Родина», кооператива з обмеженою порукою в Гореленці, повідомляє, що дня 2-го січня 1932 р. за порадою 2-ох членів Управи, а саме Ілька Рибчука й Михайла Ісакюка, записав Варвара з Грималюків Станецька свою реальність в місті Гореленці, при голонній вулиці, на протилежності д-ра Теофіла Окуневського, враз із забуванням всі всім приналежностями як дар для кооперативу «Міщанський Родина». Ту реальність купив в серпні 1930 р. бл. п. Антін Станецький, муж жертводавця, за \$1,700. І саме ця реальність перейшла на власність «Міщанської Родина», котра вже ввела в посади свою реальність.

Честь Варварі Станецькій!

«СТІШЕЛЬЦІ» ВОЮЮТЬ.

В селі Гірочині, вул. Тернопіль, на третій день нашого Радна напали «стішельці» на наших піврубків, які виходили з читальні. Але наші хлопці, яких було більше, не далися. Другого дня «стішельці» в більшій кількості знову напали, але вже на людей, що виходили з церкви. Почали бити всіх без візку. Зчинилися метушня. Тоді наші люди, бачачи, що не жарти, вхопилися вилі, лопати і почалися бити. Котрийсь з наших хлопців дав командувати «стішельцям» виліти, так, що той утік. Слідом за ним вийшли всі «стішельці» в цей спріді вде сальця експлуататора з Тернополя. З арештованих 47 осіб 10 віддали до суду. Слід зазначити, що такі напади «стішельців» щораз частіше повторюються по наших селах. Підчас своєї біганини також у селі Середнійськ, Вайківцях, Курівцях і інших.

ЗДОВБИТІ НАШІХ СУСІДІВ.

Заходом чортківського староства Голішнього в Давидківцях, Косові, Семіонівці і Сабілі Дукришків будують «Доми Людові».

АРЕШТУВАЛИ НА СВЯТИЙ ВЕЧІР.

В грудні м. р. зібралася Громадська Рада в Володимиріях (Журавенщина), щоб віддати кусень громадської площі під будову «Народного Дому». На це засідання прийшов Чипиш, хоч він не є членом Ради. Коли Рада одголює постановила віддати площу під будову «Народного Дому». Чипиш став викрикувати, що він не годиться, не поволіти і т. д. Раді викликали його з кати. Тоді він одголює площі, що його хотіли бити. Це діалося в грудні, а сьогодні 6-го січня п. р. на сам Св. Вечір, коли вже люди мали заїдати до вечері, прийшли три постеруночки з Журавня, які приарештували Гриня і Петра Мисаків, двох найсвідоміших селян, притримали їх через ніч в арешті і шойно на Різдва випустили.

ПЕС УРАТУВАВ ДІДУСА ВІД СМЕРТИ.

73-літній дідусь Неосі зазеджував на площі біля церкви в Сан Мініоті, в Італії. Його вірний собака, побачивши, що доклав недужного папа нема нікого, побіг до доглядача церкви, аховив за одержу і привів дідуся до одержу. Таким чином лікарська допомога прийшла в сам час для недужого. Пес уратував його від смерті.

ПЕРША ПОМІЧ ПРИ ПОРАЗІ ЕЛЕКТРИЧНОЮ СТРУГОЮ.

При поразі людини електричною стругою один з німецьких учених гадить, небагато ступище дихання при помозі безпечного рівномірного руху рук утворює у людини. Це саме можна виконувати апаратом. Це ступище дихання треба робити дуже довго, бо поразений аж по п'ятьох годинах починає віддіхати. Як нема лікаря, можна ратувати отаким способом: 1) Пораженого віддаляти з небезпечною гою місяця. При переносі пораженого ратуючий мусить уважати на себе. 2) Негально починати рятівку. Не звертати уваги на те, що поразений виглядає помер умиертій. 3) Пораженого положити горілиць, обнажити горішню частину тіла, зробити доступ воздуха й світла. Виконувати ступище дихання аж до прибуття лікаря. 4) Не давати пораженному ніяких лавів.

НАЙСТАРІША ЖІНКА.

В одному селі біля Лісови в Португалії жила собі жінка, що має 108 літ. Зовсім здорова, черства, хорою нігтів, була, ніяких діток не закивала. Зуби такі здорові, що горішки трощить. Не носить окулярів і знаменито го. Сама воду носить, дрова з ліса і взагалі працює на господарстві й не чує втоми. Трічі виходила за муж і в першому подружжі мала 16 дітей.

НА ГРАНИЦІ РОЗКИДАЮТЬ ЛЕТЮЧКИ.

По селлах скандальського повіту, на польсько-большевицькому пограниччі, розкидають летючки, в яких виступається проти Католічної Організації й МНД. Скажу, що ці летючки мають підпис «Укр. Нац. Організація». По вській імовірності, покладати вони з большевицького боку. Ці летючки з тими летючками в скандальському повіті арештовано кілька осіб.

ЛЯХИ СУДЯТЬ БУВШОГО ПОСЛА ВИСЛОЦЬКОГО

ТАКСАМО СУДЯТЬ 60-ЛІТНЬОГО УКРАЇНСЬКОГО СВЯЩЕНИКА ЗА ПІДБУРЮВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

ЛВІВ (Західна Україна). — Ще не скінчився великий судовий процес над Українцями в Дрогобичі, де Ляхи поставили перед суд 42 Українців за триналіжність до пласту, що провоза спокою" й т. п., а вже почався знову сенсаційний процес у Львові над бившим українським послом і берестейським в'язнем, Олександром Вислоцьким. Влада притягає його до відповідальності за виголошені ним по-польськи промови на вічах перед своїми виборцями. Таких обвинувачень виставлено аж десять і всі вони якщо не підложування до забування й бунту проти влади, то мовляв, явна зрада держави.

У тому ж лвівському трибуналі відбулася розправа над парохом греко-католицької церкви в селі Токи, збарзького повіту. Старенького, 60-літнього, пароху, о. Петра Петрицю прокуратура обвинуватила за злочин «забурення публічного спокою». Цей злочин старенький парох доконав нібито тим, що виголосив промову 19 серпня 1930 р. підчас академії в честь Невідомого Стріляча; яка була влаштована місцевим співачим товариством «Бандура». Старого о. П. Петрицю суд засудив на 3 місяці в'язниці.

Як у справі посла О. Вислоцького так і о. П. Петриці прокуратура побудувала свої обвинувачення на підставі свідчень ріжних лівських провокаторів та лівських агентів, від яких тепер аж роїться в українських селах і містах під Польщею. В справі о. П. Петриці суд не звернув уваги на те, що проти нього свідчили лиш один і той був поліційним агентом. Інші свідки говорили в користь о. Петриці. Отак лівський окупційний суд на українських землях творить свій несправедливий суд і розправу.

ЗЕМЕЛЬНИЙ ЗАКОН УХВАЛЕНО.

ВАРШАВА (Польща). — Не зважаючи на рішучі протести українських та білоруських послів, польський сейм ухвалив закон про колонізацію «кресів». Згідно з цим законом військова колонізація українських та білоруських земель знову буде відкидана й передовитиметься більш інтенсивно.

ЛІГА НАШІХ «МИРІТЬ» РЕЗОЛЮЦІЯМИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Ліга Націй ухвалила резолюцію, в якій закликає Китай та Японію до найкоротшого замирення в районі Шанганю й припинення фактичного стану війни. Ліга радить Японії, якнайкраще почати звільнення Шанганю від окупації. Над цим питанням велася довга дебатів, підчас яких японські представники мовчали.

ЯПОНІЯ ЗБІЛЬШУЄ ВІЙСЬКО В ШАНГАНЮ.

ШАНГАЙ (Китай). — Китайська командувачня в районі Шанганю повідомляє, що Японія зовсім не думає звільнити Шанганю від своєї окупації, бо вона висадилася зі своїх транспортів за 35,000 військ на північний захід від Шанганю, 25 миль від міста.

СТО ТИСЯЧ РАДЯНСЬКОГО ВІЙСЬКА В ПРИМОР'Ю.

МОСКВА (СРСР). — Перший раз від початку китайсько-японського конфлікту радянська преса отверто призналася до того, що радянська Росія концентрує своє військо на Далекому Сході. Газети говорять, що в районі Владивостока, в Примор'ю вже скуплена стотисячна червоная армія, готова до оборони радянських кордонів.

За причину скупчення на манджурському кордоні війська большевицька преса подає загрозу зі сторони «білогвардійців», яких підтримує в Манджурії японська командувачня. Крім того для Росії є підозрілою політика Японії в Манджурії, а особливо японського командувачня, що старіється присунути свої війська ближче до радянського кордону в Манджурії.

ФАШІСТИ НАСТУПАЮТЬ НА СТОЛИЩО ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬСІНГФОРС (Фінляндія). — Не зважаючи на заспокоюючі повідомлення уряду та старання його закрити всі правдиві інформації про фашістську акцію, стало відомо, що фашісти розвивають з успіхом свій наступ на столицю. Деякі фашістські частини підійшли на десять миль до Гельсінгфорсу.

Уряд апелує до населення за піддержкою, а до фашістських боєвих дружин, щоб вони мирно розійшлися домів і припинили ворохобню. Фашістські ватажки видали до населення відозву, в якій твердять, що уряд увів у бунд президента держави, тому він не знає дійсного стану в республіці.

ПЛЯНУЮТЬ ДРУГУ ВОЛНИКУ З ПЯТИЛІТКОЮ.

МОСКВА (СРСР). — Большевицький уряд тепер поспішно виготовляє плани другої п'ятилітки, яка має розпочатися в 1933 році. Большевицький плянують у другій п'ятилітці остаточно знищити власні, підвладні селянське господарство, а на томісць створити «соціалістичні» колективи.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Полроковий три дні.	
One year	\$ 7.00	Ha рік	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	Ha шість місяців	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	Ha три місяці	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:			
One year	\$10.00	Ha рік	\$10.00
Six months	\$ 5.50	Ha шість місяців	\$ 5.50
Three months	\$ 2.75	Ha три місяці	\$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Тел. "Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союз: Montgomery 5-1838.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГЛУМ НАД ЗАКОНАМИ І ВЛАДОЮ

В шість Америки, та у її ціллі світі, присвячують часини багато місця одній сенсаційній, а за разом і трагічній події: викраденню маленького сина лєтисимського героїни, Чарльзов Ліндберґови.

Викрадування не є в Америці надзвичайною подією, бо за останні два роки було в Злучених Державах аж понад 2,000 випадків викрадування рідних людей, чи дітей багатих родичів. В однім тільки штаті Ілїноїс було за два роки понад 400 таких випадків. "Бизнес" показався з матеріального боку дуже поплатний і тепер маємо вже багато ґенґстерських банд, які займаються виключно тим, "ре-месом".

Були вже сотки таких випадків, де матері й батьки заживали рівними слізами і в безсонні ночі переводили дні й ночі, не можучи джигитати вістки про долю викрадених їм дітей. І про це все вряди-годи гздувала преса, але на тім все кінчилося. Доперва тепер, коли викрадено сина Ліндберґа, справа взяла інший оборот. Цеж викрадено дитину американського любимої-героя, дитину, яка походить по матері зі знатного, багатого й впливового роду. Біль Ліндберґа чи Миссис Ліндберґ не є більший від болю інших, котрих стрінула подібна судба, а за котрим ніхто не побивався. До перва для Ліндберґа змобілізовано понад 100,000 полісменів, нійскових і рідних агентів для пошукування дитини. І за Ліндберґову дитину починають молитися по церквах, шпиталях і диточих пристолах, забуваючи, що коли бні такі міри були пристосовані до інших дітей, то сьогодні не було би викрадення дитини Ліндберґа.

Та з того спеціального привілею, який одбавлено Ліндберґа, виїде правдоподібно якраз загальна користь. Тасамма влада, яка організувала тепер поміч Ліндберґови і показала безсиллю, приїде може кінці до переконання, що вона є у великій мірі винувата за те, що допустила до цього, щоби рекетирство викрадування дітей могло розвинути в таку силу й так добре себе організувати, що навіть сотки тисяч полісменів і детективів та мільони людей, які їм раді допомогти, не можуть знайти винуватців.

Викрадування дітей є ганьбою для людства й американської цивілізації. Коли б власті були зацікавлені скорше отсим злочинон, як викрадувано, діти звичайним батькам, і коли б були відлучили їх, як тепер відлучають біль Ліндберґову, то вже давно був би звільнюваний отой новий рід рекетирства. Бо повинні бути один закон і одне право охорони — однакові для всіх.

Ягріррин.

НАД БОГОМ-РІКОЮ

(Історичне оповідання).

(5)

— Ой! Такий ти мудрагель? — ний нами переступив поріг твоєї фіртки, то чому там не поставили вагові варті? Мало маєте дармодіди!

Ротмістр знов хотів сказати козакам пару грубостей, коли Десятницький, що вийшов з ротмістром і тепер стояв за ним, шепнув до нього:

— Запросити його до хати. Хто зна, з якими вістями він прийшов. Може з якою пере-сторогою. А може він, або й твої товариші будуть там в мене, його поспував їм забаву. Але коли музики знов покалали свої ін-струменти, козак переступив поріг світлиці. Ротмістр й господар в світлиці не було. За них привітала козака Ма-рина і, плазуючи рукою бічні двері, сказала:

— Батько і ротмістр там. Прошу зайти туди.

В сусідній кімнаті шляхачи просив ротмістра, щоби козак не потрібні їм дразнина, та щоби сотникив Сумичеві вичаюво відповіли.

— Як би ви дали йому зне-важливу відповідь, то він по-гадає, що в нас проти нього надкував. Ми мусимо бути в згоді з запорожськими сусі-дами. Не лиш томо, щоби не ро-били нам збитків, але й на те, щоби в потрібі дади нам свою поміч.

Кози козак увійшов, рот-містр промовив до нього зди-ливо:

— Вже маєш твою волю. Ти вже під дахом. Ти вже запро-сити гостя. Кажеш, що тебе до хати прийшло. Та живо і ко-ротко, бо я довгих балахох не люблю.

Ще заки козак відпові-в, шляхачі промовили:

— Вибачте, пане ротмі-стр. Козак забуть з далекої до-роги. Утомлений і може голод-ний. Нехай троха виспається і щось закупе.

— Я гадаю, — відпові-в ротмістр, — що він не те при-хвас сяди, щоби відпочинув і їсти. Я передесім мушу зна-ти, яких він має товаришів і де вони. Веніний повіх і не покличен. Він швидко лікві-дується і — обережність прика-дує мені ще й тепер держати-ся строго оценого права, во-єнних звичаїв.

Десятницький був іншою гад-ки. На його думку, півна вже скінчилася. Візьмо вже не ма-ло ішої роботи, як хіба лиш щоби вийшли до своїх квар-тир, або й розійшлися до своїх цивільних занять. На якісь во-єнні права і на воєнні звичаї ротмістр вже не мав права по-калювати. Говорення рот-містра з козаком шляхачеві дуже було не до вподоби. Та з військом переступив, не д-уже було безглуздо. Десятниць-кий вийшов з кімнати, пішов до доньки сказати їй, щоби для козака принесла хухоль ме-ду з закускою. Сказавши це, Марині, вернувшись під двері кі-мнати. Вони були відкриті. Се-мнічило, що ні ротмістр, ні козак не робили тайни зі сво-їх розмови, отже він мав пра-во прихискуватися. Ротмістр сказав:

— Ти хіба вірзуєш мене. Чому не відповідиш?

— Бо я не знав, відкого ти хочеш дістати сі вісти: від гос-подаря чи хати чи від мене. — Очевидно, що від тебе. Відики ти прийшов, чого хочеш від мене і де твої товариші? — Ти питаєш трішки, же за-ки почув мої питання і заки відповів на них.

— Заки відповів на них? Я, на два твої питання? Я? На твої? — А ти! Менше на те, щоби сотник вилеза до тебе, щоби тебе вилити і від тебе від-повідиш. Та я готов на твої питання відповісти, бо в них буде й те, що мені приказано переказати тобі. Мене вислав Іван Сумич, сотник пільного війська запорожського в бугар-дівських палацях. Він тепер зі своїм військом крутиться між Богом і Дністром.

— Таак? — скрикнув рот-містр, — то ви запорозькі сво-евольні? — маю право сказати, що ви своєвольні, бо не про-шені і без дозволу гуляєте в чужій хаті. Отже запорозькі своєвольні! Іншпорте тепер в краю польської корони? — Ти хіба не з сих сторін, коли не знаєш, що то не край польської корони, а нічий. Скорше Татари могли би с-торони назвати своїми, бо тут їх кочовища. Вони живуть далі на південь, сюди лиш десь колись заганають свої вівці.

— Хоч би се справді була татарська земля, то й без то-го господаря дозволя Запо-розькі не мають права вступа-ти в її межі.

— Як ти має бути батько. Коли дитина потребує не го-ворення про те, якою вона має бути, а практичного зди-р-ма в своїх родичах, то вона по-требує теж батька, товари-ща. Це значить, що батько не повинен бути такої старий, щоби він уже давно забув своє дитинство, ані знову не по-винен бути нездорілим дитяком, що самий ледви чим ризикує-ся від дитини. Він має бути дозрілий, а рівночасно то-вариський. Він має пам'ятати, як заховується дитина, а рівно-часно бути готовим вислуха-ти її розказити дитину.

На жаль, якраз цю потребу родичі дуже рідко задово-ляють. Нездорілі люди, яким припадає доля бути родичами, думають задурити себе, щоби вони дозріли, а роблять це звичайно в той спосіб, що з дитиною не товаришують, а над дитиною старшують. Су-проки дитини заховуються, так, як заховується пан су-проки свого слуги-наймита. Часто можемо чути від них: "Або я дитина, щоби тебе слухати?" — Я — батько. Слу-хай і мовчи".

Коліс цього роду вихова-ня мало більше рації, ніж нині, коли дитина може легко опи-нитися в такий жекий ситу-ації, що вона не забить і роз-визати. Треба би дитини віднести по допомозу, по-раду до батьків, але тут батьки не хочуть, і що вони, то тільки говорять, а дитина — тільки слухає. І дитина, за-мість піти до тих, які мають прихисність до неї, йде по-пораду до чужих людей, ко-трі дадуть дитині таку пораду чи поміч, як принесе користи їм, а не дитині. Батьки потім обурюються на дитину, що вона не мала до них довіри, що вона не звірялася їм. Вони вивують дитину за таємни-вість. Та колиб вони розва-жили добре своє поступован-ня до дитини, то може до-глянуло, що дитина аступа-ла тільки так, як вони її смі-ли навчили.

Деякі родичі навіть зго-ри вважають неможливим до-бути собі довіря своїх дітей. Вони кажуть, що це, "природ-на" або "звичайна річ", що дитина не звирється своїм ро-дичам. Та це тільки викрут, придуманий родичами на своє

оправдання. Видно не з того, що тисячі дітей так само на-вчають, "природною" й "звичайною річю" звиваються ро-дичам, як інші діти вважають, "природною" й "звичайною річю" звиваються радше чу-жим, ніж родині. Те, що ми вважаємо, "природним" або "звичайним", залежить від того, як ми виховали.

Як, приміром, може дитина звивається матері, котра, скільки разів дитина задала їй питання, відповідала: "Я зна-ю. Гди бачитися". Або: "Ти же замодієш не розуміти. Як підростеш, батько пояснить".

Як мало ми розуміємо по-треби дитини, видно з того, що часто насміхаємося з аме-риканських батьків, котрі бавляться мичинням, "бо-ба" зі своїми дітьми. Якби не спити, чому ми так обурюємо-ся на колоти не від відповіді. Ну, пенно, то не випадає! Або, ще старому бавитися з дити-ною? Якби відтак спитати нас, кому саме не випадає, або кому саме старому не бавити-ся зі своєю дитиною, то знову вийшло би, що батько має стояти над дитиною, як щось у роді пів-бога, та згорі да-вати дитині прикази, припро-внення, вказівки, що і як ро-бити. З цього ще не виходить, що кожний батько має зарз бавитися з дітьми мичинням, ані від цього не має охоти, або часу. Коти він не має часу або охоти, то краще зробити, як не буде бавитися, але най-зробити хоч стільки, що заки-не строго критичне відношен-ня до забав, як до чогось не-достойного, нійського. Дитина потребує забави.

Тієї є добрий батько, перед котрим дитина має віддачу вговоритися з назибраним у ній по-чуттям. Цього роду вгово-рення обіцують людські серця, і хто має бути дитині батьком, "сповідником", як не батько-маті? Та до цього треба дитину приготувати. Батьки, котрі не дають ніколи дитини ви-говоритися, котрі не слухають ані не розважають, що дити-на говорить, копають між со-бою й дитиною пропасть, якої опісля не буде можна заспа-ти новими батьківськими на-вчаннями, що дитина повинна мати довіря до своїх батьків.

3 ЖИТТЯ НА ПІКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Це та маленька, забута Бо-ли, що комуністам треба кро-гі і людям країни, а який коліс побував Михайло Дра-гоманів, як вона це була під малярським пануванням. По-чому і поновлення, в якій тоді жила українська людність у цих країнах, так вразили Драго-манова, що він дав собі, "Ган-нібазову" присягу, "зробити для цієї країни хоч щонебудь, щоби колись їй воззвистити з цього страшного стану. Ми-нуло вже пів століття від того часу, як Драгоманів ходив по цій землі і тут дуже мало що змінилось. Правда, тепер Пікарпаття вже належить до чехословацької республіки, а не до Угорщини. Але украї-нські люди, головні селяни, живуть у такій самій, а може ще в більшій бідності, як ко-лись. Раніше можна було укрі-посити селянина шукати порятунку за океаном в Аме-риці. Тепер цей шлях замкне-но. Промисловість тут не роз-вивається, землі не вистачає, та й земля перейшла з рук українських у чужі, переважно в жидівські. Паста, як було раніше, ще й тепер ма-лярські (жидівсько-маляр-ські). За чеської влади селі-наї найшло також чимало Чехів та Словаків, як державних у-рядників, жандармів і т. д. Є цих новопривбутих Чехів на нашій Пікарпатті до 30,000. На пів мільона людності на-шого маленького краю не ма-ємо число; особливо, як віз-мемо на увагу, що Українці по-ласти в уряді, в армії, в про-мисловості, і їм дуже трудно, бо всі місця обсадили чужинці.

Для іншого ште господар-ська криза настала тільки від 1929 року, але на українським Пікарпатті ця криза вічна. Не-ма землі, нема прати, нема хлі-ба. А діти годі, хата не то-плена й ніякдім не маємо до-помоги.

Такий край, як Закарпат-те, справжнє "золоте дно" для комуністів. Бо голодна доди-на вить кожній обшчині. А бо-льшовики на обшчині вели-кі майстри.

Саме тепер, коли дев'ят де-сятків усієї української лю-дності на Пікарпатті голоду-ють, комуністи заохочили ро-бити "революцію". Пробували вони робити "революцію" в промислових частинах чехо-словацької республіки. Але там робітники відразу побачи-ли, що комуністам треба кро-гі і людям країни, а який коліс побував Михайло Дра-гоманів, як вона це була під малярським пануванням. По-чому і поновлення, в якій тоді жила українська людність у цих країнах, так вразили Драго-манова, що він дав собі, "Ган-нібазову" присягу, "зробити для цієї країни хоч щонебудь, щоби колись їй воззвистити з цього страшного стану. Ми-нуло вже пів століття від того часу, як Драгоманів ходив по цій землі і тут дуже мало що змінилось. Правда, тепер Пікарпаття вже належить до чехословацької республіки, а не до Угорщини. Але украї-нські люди, головні селяни, живуть у такій самій, а може ще в більшій бідності, як ко-лись. Раніше можна було укрі-посити селянина шукати порятунку за океаном в Аме-риці. Тепер цей шлях замкне-но. Промисловість тут не роз-вивається, землі не вистачає, та й земля перейшла з рук українських у чужі, переважно в жидівські. Паста, як було раніше, ще й тепер ма-лярські (жидівсько-маляр-ські). За чеської влади селі-наї найшло також чимало Чехів та Словаків, як державних у-рядників, жандармів і т. д. Є цих новопривбутих Чехів на нашій Пікарпатті до 30,000. На пів мільона людності на-шого маленького краю не ма-ємо число; особливо, як віз-мемо на увагу, що Українці по-ласти в уряді, в армії, в про-мисловості, і їм дуже трудно, бо всі місця обсадили чужинці.

Для іншого ште господар-ська криза настала тільки від 1929 року, але на українським Пікарпатті ця криза вічна. Не-ма землі, нема прати, нема хлі-ба. А діти годі, хата не то-плена й ніякдім не маємо до-помоги.

Такий край, як Закарпат-те, справжнє "золоте дно" для комуністів. Бо голодна доди-на вить кожній обшчині. А бо-льшовики на обшчині вели-кі майстри.

Саме тепер, коли дев'ят де-сятків усієї української лю-дності на Пікарпатті голоду-ють, комуністи заохочили ро-бити "революцію". Пробували вони робити "революцію" в промислових частинах чехо-словацької республіки. Але там робітники відразу побачи-ли, що комуністам треба кро-гі і людям країни, а який коліс побував Михайло Дра-гоманів, як вона це була під малярським пануванням. По-чому і поновлення, в якій тоді жила українська людність у цих країнах, так вразили Драго-манова, що він дав собі, "Ган-нібазову" присягу, "зробити для цієї країни хоч щонебудь, щоби колись їй воззвистити з цього страшного стану. Ми-нуло вже пів століття від того часу, як Драгоманів ходив по цій землі і тут дуже мало що змінилось. Правда, тепер Пікарпаття вже належить до чехословацької республіки, а не до Угорщини. Але украї-нські люди, головні селяни, живуть у такій самій, а може ще в більшій бідності, як ко-лись. Раніше можна було укрі-посити селянина шукати порятунку за океаном в Аме-риці. Тепер цей шлях замкне-но. Промисловість тут не роз-вивається, землі не вистачає, та й земля перейшла з рук українських у чужі, переважно в жидівські. Паста, як було раніше, ще й тепер ма-лярські (жидівсько-маляр-ські). За чеської влади селі-наї найшло також чимало Чехів та Словаків, як державних у-рядників, жандармів і т. д. Є цих новопривбутих Чехів на нашій Пікарпатті до 30,000. На пів мільона людності на-шого маленького краю не ма-ємо число; особливо, як віз-мемо на увагу, що Українці по-ласти в уряді, в армії, в про-мисловості, і їм дуже трудно, бо всі місця обсадили чужинці.

ЧОГО ТРЕБА ДИТИНІ?

Який має бути батько. Коли дитина потребує не го-ворення про те, якою вона має бути, а практичного зди-р-ма в своїх родичах, то вона по-требує теж батька, товари-ща. Це значить, що батько не повинен бути такої старий, щоби він уже давно забув своє дитинство, ані знову не по-винен бути нездорілим дитяком, що самий ледви чим ризикує-ся від дитини. Він має бути дозрілий, а рівночасно то-вариський. Він має пам'ятати, як заховується дитина, а рівно-часно бути готовим вислуха-ти її розказити дитину.

На жаль, якраз цю потребу родичі дуже рідко задово-ляють. Нездорілі люди, яким припадає доля бути родичами, думають задурити себе, щоби вони дозріли, а роблять це звичайно в той спосіб, що з дитиною не товаришують, а над дитиною старшують. Су-проки дитини заховуються, так, як заховується пан су-проки свого слуги-наймита. Часто можемо чути від них: "Або я дитина, щоби тебе слухати?" — Я — батько. Слу-хай і мовчи".

Коліс цього роду вихова-ня мало більше рації, ніж нині, коли дитина може легко опи-нитися в такий жекий ситу-ації, що вона не забить і роз-визати. Треба би дитини віднести по допомозу, по-раду до батьків, але тут батьки не хочуть, і що вони, то тільки говорять, а дитина — тільки слухає. І дитина, за-мість піти до тих, які мають прихисність до неї, йде по-пораду до чужих людей, ко-трі дадуть дитині таку пораду чи поміч, як принесе користи їм, а не дитині. Батьки потім обурюються на дитину, що вона не мала до них довіри, що вона не звірялася їм. Вони вивують дитину за таємни-вість. Та колиб вони розва-жили добре своє поступован-ня до дитини, то може до-глянуло, що дитина аступа-ла тільки так, як вони її смі-ли навчили.

Деякі родичі навіть зго-ри вважають неможливим до-бути собі довіря своїх дітей. Вони кажуть, що це, "природ-на" або "звичайна річ", що дитина не звирється своїм ро-дичам. Та це тільки викрут, придуманий родичами на своє

оправдання. Видно не з того, що тисячі дітей так само на-вчають, "природною" й "звичайною річю" звиваються ро-дичам, як інші діти вважають, "природною" й "звичайною річю" звиваються радше чу-жим, ніж родині. Те, що ми вважаємо, "природним" або "звичайним", залежить від того, як ми виховали.

Як, приміром, може дитина звивається матері, котра, скільки разів дитина задала їй питання, відповідала: "Я зна-ю. Гди бачитися". Або: "Ти же замодієш не розуміти. Як підростеш, батько пояснить".

Як мало ми розуміємо по-треби дитини, видно з того, що часто насміхаємося з аме-риканських батьків, котрі бавляться мичинням, "бо-ба" зі своїми дітьми. Якби не спити, чому ми так обурюємо-ся на колоти не від відповіді. Ну, пенно, то не випадає! Або, ще старому бавитися з дити-ною? Якби відтак спитати нас, кому саме не випадає, або кому саме старому не бавити-ся зі своєю дитиною, то знову вийшло би, що батько має стояти над дитиною, як щось у роді пів-бога, та згорі да-вати дитині прикази, припро-внення, вказівки, що і як ро-бити. З цього ще не виходить, що кожний батько має зарз бавитися з дітьми мичинням, ані від цього не має охоти, або часу. Коти він не має часу або охоти, то краще зробити, як не буде бавитися, але най-зробити хоч стільки, що заки-не строго критичне відношен-ня до забав, як до чогось не-достойного, нійського. Дитина потребує забави.

Тієї є добрий батько, перед котрим дитина має віддачу вговоритися з назибраним у ній по-чуттям. Цього роду вгово-рення обіцують людські серця, і хто має бути дитині батьком, "сповідником", як не батько-маті? Та до цього треба дитину приготувати. Батьки, котрі не дають ніколи дитини ви-говоритися, котрі не слухають ані не розважають, що дити-на говорить, копають між со-бою й дитиною пропасть, якої опісля не буде можна заспа-ти новими батьківськими на-вчаннями, що дитина повинна мати довіря до своїх батьків.

Ще заки козак відпові-в, шляхачі промовили:

— Вибачте, пане ротмі-стр. Козак забуть з далекої до-роги. Утомлений і може голод-ний. Нехай троха виспається і щось закупе.

— Я гадаю, — відпові-в ротмістр, — що він не те при-хвас сяди, щоби відпочинув і їсти. Я передесім мушу зна-ти, яких він має товаришів і де вони. Веніний повіх і не покличен. Він швидко лікві-дується і — обережність прика-дує мені ще й тепер держати-ся строго оценого права, во-єнних звичаїв.

Десятницький був іншою гад-ки. На його думку, півна вже скінчилася. Візьмо вже не ма-ло ішої роботи, як хіба лиш щоби вийшли до своїх квар-тир, або й розійшлися до своїх цивільних занять. На якісь во-єнні права і на воєнні звичаї ротмістр вже не мав права по-калювати. Говорення рот-містра з козаком шляхачеві дуже було не до вподоби. Та з військом переступив, не д-уже було безглуздо. Десятниць-кий вийшов з кімнати, пішов до доньки сказати їй, щоби для козака принесла хухоль ме-ду з закускою. Сказавши це, Марині, вернувшись під двері кі-мнати. Вони були відкриті. Се-мнічило, що ні ротмістр, ні козак не робили тайни зі сво-їх розмови, отже він мав пра-во прихискуватися. Ротмістр сказав:

— Ти хіба вірзуєш мене. Чому не відповідиш?

— Бо я не знав, відкого ти хочеш дістати сі вісти: від гос-подаря чи хати чи від мене. — Очевидно, що від тебе. Відики ти прийшов, чого хочеш від мене і де твої товариші? — Ти питаєш трішки, же за-ки почув мої питання і заки відповів на них.

— Заки відповів на них? Я, на два твої питання? Я? На твої? — А ти! Менше на те, щоби сотник вилеза до тебе, щоби тебе вилити і від тебе від-повідиш. Та я готов на твої питання відповісти, бо в них буде й те, що мені приказано переказати тобі. Мене вислав Іван Сумич, сотник пільного війська запорожського в бугар-дівських палацях. Він тепер зі своїм військом крутиться між Богом і Дністром.

— Таак? — скрикнув рот-містр, — то ви запорозькі сво-евольні? — маю право сказати, що ви своєвольні, бо не про-шені і без дозволу гуляєте в чужій хаті. Отже запорозькі своєвольні! Іншпорте тепер в краю польської корони? — Ти хіба не з сих сторін, коли не знаєш, що то не край польської корони, а нічий. Скорше Татари могли би с-торони назвати своїми, бо тут їх кочовища. Вони живуть далі на південь, сюди лиш десь колись заганають свої вівці.

— Хоч би се справді була татарська земля, то й без то-го господаря дозволя Запо-розькі не мають права вступа-ти в її межі.

— Як ти має бути батько. Коли дитина потребує не го-ворення про те, якою вона має бути, а практичного зди-р-ма в своїх родичах, то вона по-требує теж батька, товари-ща. Це значить, що батько не повинен бути такої старий, щоби він уже давно забув своє дитинство, ані знову не по-винен бути нездорілим дитяком, що самий ледви чим ризикує-ся від дитини. Він має бути дозрілий, а рівночасно то-вариський. Він має пам'ятати, як заховується дитина, а рівно-часно бути готовим вислуха-ти її розказити дитину.

На жаль, якраз цю потребу родичі дуже рідко задово-ляють. Нездорілі люди, яким припадає доля бути родичами, думають задурити себе, щоби вони дозріли, а роблять це звичайно в той спосіб, що з дитиною не товаришують, а над дитиною старшують. Су-проки дитини заховуються, так, як заховується пан су-проки свого слуги-наймита. Часто можемо чути від них: "Або я дитина, щоби тебе слухати?" — Я — батько. Слу-хай і мовчи".

Коліс цього роду вихова-ня мало більше рації, ніж нині, коли дитина може легко опи-нитися в такий жекий ситу-ації, що вона не забить і роз-визати. Треба би дитини віднести по допомозу, по-раду до батьків, але тут батьки не хочуть, і що вони, то тільки говорять, а дитина — тільки слухає. І дитина, за-мість піти до тих, які мають прихисність до неї, йде по-пораду до чужих людей, ко-трі дадуть дитині таку пораду чи поміч, як принесе користи їм, а не дитині. Батьки потім обурюються на дитину, що вона не мала до них довіри, що вона не звірялася їм. Вони вивують дитину за таємни-вість. Та колиб вони розва-жили добре своє поступован-ня до дитини, то може до-глянуло, що дитина аступа-ла тільки так, як вони її смі-ли навчили.

Деякі родичі навіть зго-ри вважають неможливим до-бути собі довіря своїх дітей. Вони кажуть, що це, "природ-на" або "звичайна річ", що дитина не звирється своїм ро-дичам. Та це тільки викрут, придуманий родичами на своє

оправдання. Видно не з того, що тисячі дітей так само на-вчають, "природною" й "звичайною річю" звиваються ро-дичам, як інші діти вважають, "природною" й "звичайною річю" звиваються радше чу-жим, ніж родині. Те, що ми вважаємо, "природним" або "звичайним", залежить від того, як ми виховали.

Як, приміром, може дитина звивається матері, котра, скільки разів дитина задала їй питання, відповідала: "Я зна-ю. Гди бачитися". Або: "Ти же замодієш не розуміти. Як підростеш, батько пояснить".

Як мало ми розуміємо по-треби дитини, видно з того, що часто насміхаємося з аме-риканських батьків, котрі бавляться мичинням, "бо-ба" зі своїми дітьми. Якби не спити, чому ми так обурюємо-ся на колоти не від відповіді. Ну, пенно, то не випадає! Або, ще старому бавитися з дити-ною? Якби відтак спитати нас, кому саме не випадає, або кому саме старому не бавити-ся зі своєю дитиною, то знову вийшло би, що батько має стояти над дитиною, як щось у роді пів-бога, та згорі да-вати дитині прикази, припро-внення, вказівки, що і як ро-бити. З цього ще не виходить, що кожний батько має зарз бавитися з дітьми мичинням, ані від цього не має охоти, або часу. Коти він не має часу або охоти, то краще зробити, як не буде бавитися, але най-зробити хоч стільки, що заки-не строго критичне відношен-ня до забав, як до чогось не-достойного, нійського. Дитина потребує забави.

Тієї є добрий батько, перед котрим дитина має віддачу вговоритися з назибраним у ній по-чуттям. Цього роду вгово-рення обіцують людські серця, і хто має бути дитині батьком, "сповідником", як не батько-маті? Та до цього треба дитину приготувати. Батьки, котрі не дають ніколи дитини ви-говоритися, котрі не слухають ані не розважають, що дити-на говорить, копають між со-бою й дитиною пропасть, якої опісля не буде можна заспа-ти новими батьківськими на-вчаннями, що дитина повинна мати довіря до своїх батьків.

Чимало жінок у Японії кермує автом. Подібно, як танцюристкам, жінється «дівчатам для гуляння» (проходу). Це гарні, говорливі дівчата, що з вами за ену пройдуться по парку сюди й туди. На біднішнє нічого не дозволять, та японському юнакові це вистарить.

